

Protokoll 9/2025

fört vid Skärholmens stadsdelsnämnds sammanträde
torsdagen den 25 september 2025 kl. 18:30-19:30,
Medborgarkontoret

Ledamöter

Stephan Guiance (S) Ordförande
Sophia Granswed Baat (M) 1:e vice ordförande
Shamso Ali Hassan (V) 2:e vice ordförande
Jamila Hassan Khali (S) §§16-38
Amrit Preet Kaur (S)
Mikael Sundin (M)
Karmapriya Muschött (MP)
Alice Vestlin (C)
Tapani Juntunen (SD)
Leif Gheith Sahi (S) §§16-38 ersätter Filmon Gorfu Bitew (S)
Åsa Colliander Celik (S) §§1-15 ersätter Jamila Hassan Khali (S), §§29-38
ersätter Conny Gabrielsson (L)
Felix Alicia Ebefors (V) §§1-15 ersätter Filmon Gorfu Bitew (S)
Eva Rüdlinger (M) §§1-28 ersätter Conny Gabrielsson (L)
Arslan Bicen (M) ersätter Elisabeth Johnson (M)
Carl-Henrik Caldaras (V)

Ersättare

Åsa Colliander Celik (S) §§16-28
Felix Alicia Ebefors (V) §§16-38
Zarathustra Acat (MP)
Roland Johansson (SD)

Övriga närvarande

Gabriella Almquist Nämndsekreterare
Magnus Borgsten Tjänsteman

Paragraf

§§1-38

Sekreterare

§ 1**Genomgång av närvarande ledamöter samt val av protokollsjusterare och datum för signering****Beslut**

Ordförande Stephan Guiance (S) och Vice ordförande Sophia Granswed Baat (M) utsågs att justera dagens protokoll §§ 1-15. Justering sker digitalt senast den 2a oktober.

§ 2
Godkännande av dagordning**Beslut**
Dagordningen godkändes

§ 3**Anmälan av protokoll från sociala delegationen 2025-09-10, 2025-09-24****-Anmälningsärende****Beslut**

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan och lägger den till handlingarna

Protokollen skickas inte ut, de finns att läsa hos registrator

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

§ 4**Anmälan av delegationsbeslut under perioden 2025-08-01
- 2025-08-31****-Anmälningsärende****Beslut**

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan och lägger den till handlingarna

Besluten skickas inte ut de finns att ta del av hos registrator

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

§ 5**Nedläggning av faderskapsutredning enligt 2 kap § 1st 2 p föräldrabalken (FB).****-Beslutsärende**

SKHLM 2025/757

Beslut

Stadsdelsnämnden beslutar enligt 2 kap 7 § 1 st 1 p Föräldrabalken att lägga ned den påbörjade faderskapsutredningen för Suleka Hussens Abdis barn, p. nr. 241015-2553, eftersom det har visat sig omöjligt att få erforderliga upplysningar för bedömning av faderskapsfrågan.

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/757-1 Nedläggning av faderskapsutredning enligt 2 kap § 1st 2 p föräldrabalken (FB).

§ 6

Ej verkställda beslut kvartal 1, 2025, SoL IFO. Individ och familj. Inkommen begäran om yttrande. Dnr 3.3.1-02684/2025-3

-Beslutsärende, -Omedelbar justering

SKHLM 2025/440

Beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som yttrande till Inspektionen för vård och omsorg (IVO)
2. Omedelbar justering

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/440-10 (Godkänd - R 1) Yttrande till Inspektionen för vård och omsorg.
- SKHLM 2025/440-7 Beslut.
- SKHLM 2025/440-5 Begäran om yttrande. Dnr 3.3.1-02684-2025-3
- SKHLM 2025/440-8 Beslutsunderlag.
- SKHLM 2025/440-9 Journalanteckningar.

§ 7

Ej verkställda beslut kvartal 3, 2024. LSS FUNK, SoL FUNK, SoL IFO (socialpsykiatri), SoL ÄO. Begäran om yttrande Dnr 3.3.1-21693/2024-3

-Beslutsärende, -Omedelbar justering

SKHLM 2024/969

Beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som yttrande till Inspektionen för vård och omsorg.
2. Omedelbar justering

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2024/969-7 Begäran om yttrande IVO 3.3.1-21693-2024-3.
- SKHLM 2024/969-10 (Godkänd - R 2) Yttrande till IVO.

§ 8**Förordnande enligt LVU samt lagen om placering av barn i skyddat boende****-Beslutsärende, -Omedelbar justering**

SKHLM 2025/782

Beslut

1. Stadsdelsnämnden förordnar nedan nämnda tjänstepersoner att begära polishandräckning enligt LVU § 43 1 st. 1 och 2 p. samt 8 kap 7 § lagen om placering av barn i skyddat boende.
Förordnandet avser: Anna Hamlin, Belinda Ekvall, Ida Halldén, Elisabet Berner, Thria Rahman, Sabina Dawood, Marie Andersson, Karolin Ishak, Victoria Karwacki, Lovisa Wallentin, Oraka Eskander, Sofia Zerhouni, Cesilia Ekefjord, Sara Borgia Mats Fors, Petter Olofsson, Anna Tsekas.
2. Tidigare beslut om förordnanden enligt dessa lagrum upphör att gälla.
3. Omedelbar justering

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/782-1 (Godkänd - R 1) Förordnande enligt LVU och lagen om placering av barn i skyddat boende.

§ 9

Anmälan av behov av särskilt förordnad vårdnadshavare enligt 6 kap. 8a § FB.

-Beslutsärende

SKHLM 2025/810

Beslut

1. Stadsdelsnämnden anmäler behov av särskilt förordnad vårdnadshavare för Isseyas Efriem enligt 6 kap. 8a § föräldrabalken (FB) till Tingsrätten i Attunda tingsrätt.
 2. Som särskilt förordnade vårdnadshavare föreslås Sandra Rynge, som är villig att åta sig uppdraget.
 3. Tingsrättens förordnande om överflyttning av vårdnad ska gälla omedelbart, utan hinder av att det inte vunnit laga kraft.
 4. Stockholms stads juridiska avdelning får i uppdrag att enligt tidigare utfärdad fullmakt föra stadsdelsnämndens talan.
- Adress: Stockholms stad Juridiska avdelningen 105 35 Stockholm
Tfn: 08-508 29 525 E-post: funktion.juridiskaavdelningen.
socialochskol.slk@stockholm.se

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/810-1 Tjänsteutlåtande.

§ 10

Information till beställande stadsdelsnämnd om lex Sarah rapport.

-Anmälningsärende

SKHLM 2025/682

Beslut

Stadsdelsnämnden lägger informationen till handlingarna

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/682-1 Information till beställande stadsdelsnämnd om lex Sarah rapport.
- SKHLM 2025/682-2 (Godkänd - R 1) Ärende enligt lex Sarah - Information till beställande nämnd.

§ 11**Information till beställande stadsdelsnämnd. Bromma stadsdelsförvaltning, avdelning socialtjänst och fritid****-Anmälningsärende**

SKHLM 2025/717

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan och lägger den till handlingarna

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/717-3 _ (Godkänd - R 1) Lex Sarah utredning BRO 2025_337 Mariehäll(2193044) (1).
- SKHLM 2025/717-2 information-om-lex-sarah-till-beställande-namnd2 250806 (2).
- SKHLM 2025/717-1 Inkommet mail om Lex Sarah rapport Mariehäll.

§ 12

Begäran om krav på formellt beslut och utlämnade av handlingar. Begäran på avslag på allmänna handlingar

-Anmälningsärende

SKHLM 2025/643

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan och lägger den till handlingarna

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/643-113 (Godkänd - R 1) Beslut avslag utlämnande av handling 20250829.
- SKHLM 2025/643-132 (Godkänd - R 1) Överklagan till Kammarrätten gällande avslag utlämnande av allmän handling.

§ 13**Beslut, Dnr 6103-2025. (se dnr 7477-2017. dnr 7828-2022)****-Anmälningsärende**

SKHLM 2025/715

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan och lägger den till handlingarna

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/715-1 JO beslut Dnr 6 I 03-2025.
- SKHLM 2025/715-2 (Godkänd - R 1) Information om beslut från JO.

§ 14**Information till beställande nämnd om lex Sarah-rapport.****-Anmälningsärende**

SKHLM 2025/681

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan och lägger den till handlingarna

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/681-1 Information till beställande stadsdelsnämnd.

§ 15**Övrigt**

Då inga ytterligare frågor förelåg ajournerade ordförande Stephan Guiance (S) sammanträdet klockan 18.10

§ 16**Genomgång av närvarande ledamöter samt val av
protokollsjusterare****Beslut**

Ordförande Stephan Guiance (S) och Vice ordförande Sophia Granswed Baat (M) utsågs att justera dagens protokoll §§ 16-38. Justering sker digitalt senast den 2a oktober.

**§ 17
Godkännande av dagordning****Beslut**

Ärende §32 utgår och ersätts av ärende §29 Tertialrapport 2, 2025
Dagordningen godkändes

§ 18
Medborgarförslag angående grusplanen vid
Björksätravägen.

-Svar på Medborgarförslag

SKHLM 2024/941

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och lämnar det som svar på medborgarförslaget

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2024/941-10 (Godkänd - R 1) SKHLM 2024/941
- SKHLM 2024/941-4 medborgarförslag maskat.

§ 19**Remiss av Stockholms stads kulturskoleplan, KS
2025/765.****-Svar på remiss, -Omedelbar Justering**

SKHLM 2025/597

Beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och lämnar det som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Särskilt uttalande

Ordförande Stephan Guiance m. fl. (S), ledamoten Shamso Ali Hassan m.fl (V) och ledamoten Karmapriya Muschött m.fl. (MP) anmäler ett särskilt uttalande enligt bilaga
Ledamoten Tapani Juntunen m.fl. (SD) anmäler ett särskilt uttalande enligt bilaga.

2025-09-25

Ärende 19

Remiss av Stockholms stads kulturskoleplan

Stephan Guiance m.fl. (S)

Shamso Ali Hassan m.fl. (V)

Karmapriya Muschott m.fl. (MP)

Stockholm stads förslag till Kulturskoleplan är en positiv läsning och vi tackar vår förvaltning för ett väl genomarbetat svar som både lyfter fram planens positiva delar som en efterlysning av en mer specifik beskrivning av hur kulturskolan ska nå barn med olika socioekonomiska förutsättningar.

Planen är väl genomarbetad, visionär och samtidigt konkret i sina mål och åtaganden. Att planen tagits fram i dialog med barn, unga, vårdnadshavare och medarbetare visar på en demokratisk och inkluderande arbetsmetod som bör lyftas fram som förebild.

Planens fem mål kan sammanfattas som följande.

Attraktiv och känd för alla barn och unga

Tillgänglig för alla som vill delta

Samverkan med andra aktörer

Kompetens hos medarbetare

Interna processer för jämlikt deltagande och kvalitet

De fem utvecklingsområdena för 2026–2030 är väl valda och adresserar både tillgänglighet, kvalitet och jämlikhet. Särskilt

positivt är fokuset på att nå underrepresenterade grupper och att utveckla verksamheten i samverkan med barn och unga. Den visar tydligt att Kulturskolan Stockholm har en viktig roll att spela i att främja barns och ungas rätt till kultur, kreativitet och delaktighet. Vi ser också att Skärholmen Tillsammans kan vara en språngbräda för att uppfylla Kulturskolans fem mål i vår stadsdel.

Planen formulerar på ett inspirerande sätt Kulturskolans roll som en kreativ fristad för alla barn och unga. Den starka kopplingen till barnkonventionen och till stadens välfärdsuppdrag är särskilt glädjande.

Att investera i medarbetarnas kompetens och att utveckla interna processer för uppföljning och lärande är avgörande för en hållbar och kvalitativ verksamhet.

Vi håller med vår förvaltning i att vi behöver tydliga indikatorer för uppföljning av måluppfyllelse och att det kan vara svårt med dagens statistik, som till huvuddelen bygger på kön och ålder, och inte täcker in detta. Dock tror vi inte att fler parametrar för statistik behöver vara nödvändigt utan att kvalitativa uppföljningar kan spela en lika stor roll.

Vi vill särskilt lyfta fram vikten av att planen möjliggör och uppmuntrar lokala initiativ och samverkan, såsom Skärholmen Tillsammans, ett samverkansprojekt där skola, kulturskola, civilsamhälle och andra aktörer arbetar gemensamt för att skapa meningsfulla kulturmöten för barn och unga i Skärholmen.

Skärholmen Tillsammans är ett konkret exempel på hur Kulturskolan kan vara en del av ett lokalt ekosystem som stärker barns och ungas rätt till kultur. Vi ser att planen lyfter fram detta och stödjer sådana lokala samverkansmodeller, som både stärker delaktigheten och ökar tillgängligheten.

Vi ser fram emot att följa och bidra till planens genomförande. Planen är ett viktigt steg för att säkerställa att alla barn och unga i Stockholm får möjlighet att växa med kultur – på lika villkor, oavsett bakgrund, förutsättningar eller bostadsområde.

Skärholmens Stadsdelsnämnd
Särskilt uttalande
2025-09-25
Ärende 19
Dnr. SKHLM 2025/597

Remiss av Stockholms stads Kulturskoleplan, KS 2025/765

Sverigedemokraterna ställer sig bakom behovet av en långsiktig plan för Kulturskolans utveckling. Det är positivt att staden vill stärka barns och ungas tillgång till kulturutövning, men det finns flera delar i föreliggande plan där inriktningen behöver förändras.

Kulturskolan behöver i betydligt högre grad tillgängliggöras för barn och unga med funktionsnedsättning. Alla barn har rätt till en meningsfull fritid, och det gäller inte minst dem som i dag ofta hamnar utanför. Här krävs ett tydligare fokus på tillgängliga lokaler, pedagogiskt stöd och verksamheter utformade utifrån deltagarnas faktiska behov och möjligheter.

Vi anser även att planen saknar tillräckligt fokus på att nå pojkar. Flickor är sedan länge kraftigt överrepresenterade i Kulturskolans verksamhet, vilket signalerar ett strukturellt problem. Om målet är att verksamheten ska vara till för alla, måste undervisningsformer och kursutbud aktivt utvecklas för att attrahera även pojkar från olika delar av staden.

Sverigedemokraterna vill även lyfta vikten av att Kulturskolan, i så hög grad som möjligt, förlägger sin undervisning i stadens skolors befintliga lokaler. Detta medför inte bara en besparing avseende lokalkostnader utan möjliggör även för fler elever att ta del av Kulturskolans kursutbud. Genom att förlägga undervisningen i direkt anslutning till skoldagen tillgängliggörs verksamheten för fler barn och unga. Detta minskar den negativa effekten av de ojämlikheter som råder avseende vårdnadshavares möjligheter och engagemang kring sina barns fritidsaktiviteter och ökar möjligheten för fler barn att delta.

Målgruppen för Kulturskolans verksamhet sträcker sig upp till 22 års ålder. Vår uppfattning är att den offentligt finansierade Kulturskolan ska vara en verksamhet för barn och ungdomar, inte för vuxna. Därför menar vi att den övre åldersgränsen bör sättas vid 18 år.

Sammantaget anser Sverigedemokraterna att Kulturskoleplanen behöver revideras för att säkerställa att resurserna går till rätt målgrupper, att likvärdigheten stärks och att barn och unga med särskilda behov verkligen inkluderas på riktigt.

Tapani Juntunen (SD)
Roland Johansson (SD)

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/597-2 (Godkänd - R 1) Remiss av Stockholms stads kulturskoleplan, KS 2025/765
- SKHLM 2025/597-1.2 Bilaga - Sammanfattad kartläggning
- SKHLM 2025/597-1.1 Tjänsteutlåtande - Stockholms stads kulturskoleplan
- SKHLM 2025/597-1.4 Bilaga - Kulturskoleplan
- SKHLM 2025/597-1.5 Bilaga - Processbeskrivning kulturskoleplan
- SKHLM 2025/597-1.6 Bilaga - Barnkonskevenskanalys kulturskoleplan
- SKHLM 2025/597-1 Remiss av Stockholms stads kulturskoleplan, KS 2025/765.
- SKHLM 2025/597-1.3 Framställan - Stockholms stads kulturskoleplan

§ 20

Remiss av Motion om att utreda och säkerställa goda livsvillkor för HBTQI-personer inom stadens äldreomsorg, KS 2025/640.

-Svar på remiss

SKHLM 2025/598

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen och skickar detta till Kommunstyrelsen

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

.

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/598-1.1 Motion om att utreda och säkerställa goda livsvillkor för HBTQI-personer inom stadens äldreomsorg
- SKHLM 2025/598-2 (Godkänd - R 2) 2Svar på remiss KS 2025/640.

§ 21**Remiss av Motion om att kartlägga hedersförtryck i
Stockholms förskolor, KS 2025/797.****-Svar på remiss**

SKHLM 2025/602

Beslut

Skärholmens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) fann att det fanns två förslag till beslut, Förvaltningens förslag och Moderaternas förslag, han ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag till beslut.

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör bifall därtill

Särskilt uttalande

Ordförande Stephan Guiance m. fl. (S), ledamoten Shamso Ali Hassan m.fl (V) och ledamoten Karrmapriya Muschött m.fl. (MP) anmäler ett särskilt uttalande enligt bilaga

Förslag till beslut

Vice ordförande Sophia Granswed Baat m.fl. (M) anmäler ett förslag till beslut enligt bilaga

Ledamoten Alice Vestlin (C) anmäler att Centerpartiet ansluter till Moderaternas förslag till beslut.

Reservation

Vice ordförande Sophia Granswed Baat (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut

Ledamoten Mikael Sundin (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut

Ledamoten Arslan Bicen (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut

Ledamoten Alice Vestlin (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut

2025-09-25

Ärende 21

Remiss av Motion om att kartlägga Hedersförtryck Stockholms
förskolor, KS 2025/797

Stephan Guiance m.fl. (S)

Shamso Ali Hassan m.fl. (V)

Karmapriya Muschott m.fl. (MP)

Den rödgröna majoriteten vill tacka förvaltningen för ett tydligt och väl underbyggt svar på remissen om att kartlägga hedersförtryck i stadens förskolor. Ett särskilt tack riktas till våra förskolor i Skärholmen som redan arbetar aktivt med dessa frågor.

Vi vill lyfta fram de goda insatser som görs i Skärholmens kommunala förskolor:

- * Utbildning av förskolepersonal för att tidigt upptäcka och motverka hedersförtryck.

- * Förskolans arbete med normkritik, jämställdhet och värdegrund enligt läroplanen.

- * Implementeringen av Barnafriids utbildning "Framtid utan våld" som inkluderar hedersrelaterat våld och förtryck samt hur personal kan larma vid misstanke.

Förvaltningen pekar också på de utmaningar som finns med att definiera och identifiera hedersförtryck i förskolorna. Detta är en viktig frågeställning som majoriteten instämmer i. Som förvaltningen föreslår behövs en kartläggning som görs centralt och på ett enhetligt sätt i hela staden, men samtidigt måste åtgärderna anpassas lokalt för att möta de specifika behoven i varje stadsdel.

Den rödgröna majoriteten är samtidigt oroade över situationen i privata förskolor. Där saknas i dag full insyn i hur arbetet mot hedersförtryck bedrivs och vi ser en risk att könsnormer kan förstärkas och barns rättigheter begränsas. Det är av största vikt att även dessa förskolor omfattas av samma tydliga krav på förebyggande arbete, utbildning och uppföljning.

Detta är en av flera anledningar till varför vi ser stora problem med privata friskolor som riskerar att förbise barnens trygghet och lärande. Det är samtidigt anmärkningsvärt att Liberalerna inte lyfter denna problematik kopplad till privata förskolor, särskilt då risken är att dessa verksamheter inte arbetar lika aktivt mot hedersförtryck som de kommunala förskolorna.

Barnens rätt till utbildning i linje med svenska och demokratiska värderingar ska inte undermineras av särintressen. Förskolan ska garantera barnens integration i det svenska samhället, med dess värderingar och rättigheter, istället för att skapa parallella miljöer som förstärker könsnormer eller exkluderande gemenskaper.

Arbetet mot hedersförtryck måste alltid vara ett prioriterat område. Alla barn har rätt till trygghet, frihet och en jämställd start i livet. Vårt samhälle ska aldrig acceptera att hedersrelaterat våld och förtryck existerar varken i förskolan eller någon annanstans. Den rödgröna majoriteten kommer fortsatt att arbeta för att säkerställa att förskolepersonal får rätt verktyg, utbildning och stöd för att kunna agera vid misstanke om hedersförtryck och för att stärka barnens rättigheter i praktiken.

Skärholmens stadsdelsnämnd

25 september 2025

Ärende 21

Motion om att kartlägga hedersförtryck i Stockholms förskolor

Sophia Granswed Baat m.fl. (M)

Förslag till beslut

1. Att bifalla motionen.
2. Att därutöver anföra.

Hedersrelaterat förtryck är en av de mest allvarliga kränkningarna av barns fri- och rättigheter. Att problematiken också når in i förskolan är väl belagt men omfattningen är fortfarande okänd. En kartläggning är därför nödvändig för att få fram fakta och underlag, men det är avgörande att detta inte stannar vid just en kartläggning. Resultaten måste följas av konkreta åtgärder.

Förskolan är en av de viktigaste arenorna för att tidigt upptäcka hedersförtryck. Personalen behöver både kunskap, rutiner och stöd för att våga agera. Här krävs utbildning, tydliga riktlinjer och ett nära samarbete mellan förskola, socialtjänst och andra berörda aktörer.

Staden måste därför säkerställa att de resultat som framkommer i en kartläggning direkt omsätts i riktade insatser. Det kan handla om förstärkt kompetens hos förskolepersonal, utvecklade rutiner för orosanmälan och ett mer systematiskt arbete för att ge stöd till familjer där hedersrelaterade normer riskerar att begränsa barn. Att kartlägga problemet är ett viktigt första steg. Men det verkligt avgörande är att kartläggningen leder till förändring i praktiken.

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/602-3 (Godkänd - R 1) Motion om att kartlägga hedersförtryck i Stockholms förskolor
- SKHLM 2025/602-2 Bilaga 1 Motion om att kartlägga hedersförtryck i Stockholms förskolor

§ 22

**Remiss av Handlingsplan för kommunens
aktivitetsansvar i Stockholms stad (KAA) 2025–2027, KS
2025/830.**

-Svar på remiss

SKHLM 2025/606

Beslut

Skärholmens stadsdelsnämnd godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen och överlämnar det till Kommunstyrelsen

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Särskilt uttalande

Vice ordförande Sophia Granswed Baat m.fl. (M) anmäler ett särskilt uttalande enligt bilaga.

Ledamoten Alice Vestlin (C) anmäler att Centerpartiet ansluter till Moderaternas särskilda uttalande.

Skärholmens stadsdelsnämnd

25 september

Ärende 22

Remiss av handlingsplan för kommunens aktivitetsansvar (KAA)

Sophia Granswed Baat m.fl. (M)

Särskilt uttalande

I Stockholm ska alla unga ges möjligheten att lyckas, oavsett bakgrund. Det är en av Moderaternas viktigaste prioriteringar. Därför är det angeläget att Stockholms stad utvecklar sitt arbete att nå de ungdomar som omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret (KAA). KAA är inte bara en lagstadgad skyldighet, det är en viktig insats för att fånga upp de ungdomar som riskerar att hamna utanför samhället.

Vi ser en tydlig koppling mellan skolavhopp och risken för kriminalitet och socialt utanförskap. Därför måste vi arbeta förebyggande, inte bara reaktivt. Att fokusera på att tidigt motverka skolavhopp i gymnasiet, är avgörande. Och det kräver att vi redan i grundskolan arbetar systematiskt med att främja närvaro. Skolan är en av de viktigaste skyddsfaktorerna och ett vaccin mot utanförskap. Om vi inte lyckas behålla unga i skolan, misslyckas vi med att bygga ett tryggt och sammanhållet Stockholm. Det vi dock ser nu efter tre år av socialdemokratiskt styre, är att antalet barn och unga som har mer än 50 procent frånvaro i skolan, når nya rekordnivåer. Över 1000 skolelever missar halva eller mer av sitt läsår, varje år. Det är ett stort misslyckande.

Dessutom måste vi bli bättre på att nå de mest utsatta. Ett område som kräver särskild uppmärksamhet är ungdomar som utsätts för hedersförtryck. Dessa unga lever ofta i en dubbel utsatthet, de riskerar inte bara att inte fullfölja sin skolgång, utan de lever också i en miljö där deras frihet och rättigheter är begränsade. Kommunala aktivitetsansvaret måste vara utformat för att specifikt identifiera och erbjuda stöd till dessa individer. Det handlar om att arbeta uppsökande, att samarbeta nära socialtjänst och polis, och att bygga förtroende med de som behöver det allra mest. Det förutsätter också att det finns kunskap gällande problematikens omfattning, vilket Moderaterna också har motionerat om; att återkommande kartlägga hedersförtryckets omfattning.

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/606-2 (Godkänd - R 3) TJUT Svar på remiss.
- SKHLM 2025/606-1.6 Bilaga - Handlingsplan för kommunens aktivitetsansvar 2025-2027
- SKHLM 2025/606-1.3 Tjänsteutlåtande - Handlingsplan för kommunens aktivitetsansvar i Stockholms stad (KAA) 2025-2027

§ 23**Remiss av Näringslivspolicy inklusive etableringsstrategi för Stockholms stad, KS 2025/848****-Svar på remiss**

SKHLM 2025/633

Beslut

Nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och lämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) fann att det fanns två förslag till beslut, Förvaltningens förslag och Moderaternas förslag, han ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag till beslut.

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör bifall därtill

Särskilt uttalande

Ledamoten Alice Vestlin (C) anmäler för Centerpartiet ett särskilt uttalande enligt bilaga

Förslag till beslut

Vice ordförande Sophia Granswed Baat m.fl. (M) anmäler ett förslag till beslut enligt bilaga

Reservation

Vice ordförande Sophia Granswed Baat (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut

Ledamoten Arslan Bicen (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut

Ledamoten Mikael Sundin (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut

2025-09-25

Ärende 23

Remiss av näringslivspolicy inklusive etableringsstrategi för
Stockholms stad, KS 2025/848..

Alice Vestlin (C)

Särskilt uttalande

Sedan vänsterstyret tillträdde i Stockholms stad har företagarpolitiken märkbart försvagats och under Tidöregeringen har regelbördan och byråkratin för företagen ökat ytterligare. Det har lett till fler konkurser, stigande arbetslöshet, minskad tillväxt och nyföretagande. Vi behöver en förbättrad företagarpolitik. I förslaget till Stockholms stads näringslivspolicy pekas fyra fokusområden ut: att stimulera tillväxt och företagande, att förbättra servicen och myndighetsutövningen, att skapa mer attraktiva miljöer och ökad framkomlighet samt att öka tillgången till arbetskraft och rätt kompetens. Det är bra ambitioner, men i realiteten ser det annorlunda ut. Staden stänger dörren för många som vill starta företag. Bara en av tre nyföretagare är kvinnor. Bland unga är det väldigt låg kunskap om att starta och driva företag – men istället fokuserar staden på andra målgrupper. Centerpartiets ambition är att Stockholm ska ha Sveriges bästa företagsklimat. För att nå dit krävs bland annat att företag inte slussas runt i sina kontakter med staden, utan att det finns ”en väg in” i form av en utpekad kontaktperson för företag, samt en rad ytterligare åtgärder för att förbättra företagens villkor. Vi behöver utveckla allt från bättre dialog mellan näringsliv och politiker till trygghetsskapande åtgärder för näringsidkare för att förebygga utsatthet för rån, hot och våld. Vi vill att unga människor i Stockholm tidigt ska få insikter i företagandets villkor. Staden ska erbjuda koncept som Ung företagsamhet i skolorna och samverka med näringslivet för sommarföretagande, där ungdomar ges möjlighet att sommarjobba som egenföretagare.

Företagarna är våra främsta jobbskapare och utan dem stannar Stockholm. Stockholms stad behöver bli bättre på att ha en god dialog med Stockholms företagare. Stockholms företagare ska känna att staden står på deras sida i kampen mot regelkrångel, byråkrati, bedrägerier och brottslighet. Centerpartiet vill att Stockholms stad erbjuder långtidsarbetslösa att läsa in gymnasiet eller utbilda sig till ett specifikt bristyrke. Vi måste ställa krav på dem som mottar ekonomiskt bistånd att stå till arbetsmarknadens förfogande. Dagens SFI, svenska för invandrare, behöver bli bättre. Centerpartiet vill säkerställa att SFI är ändamålsenlig, ger goda kunskaper i svenska och utgår från de förutsättningar som individen

har. Det är också viktigt att man tidigt får kunskap om hur samhället fungerar.

Skärholmens stadsdelsnämnd
25 september 2025

Ärende 23

Remiss av Näringslivspolicy inklusive etableringsstrategi

Sophia Granswed Baat m.fl. (M)

Förslag till beslut

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut.
2. Att Näringslivspolicy inklusive etableringsstrategi revideras i enlighet med vad som anförs nedan.
3. Att därutöver anföra.

Tack vare företag, forskning och innovation har Stockholm i hundratals år varit en samlingspunkt för människor och nya idéer. Det är tack vare dragningskraften företag har haft som Stockholm inte bara är Sveriges politiska, utan också ekonomiska och sociala, centrum. Det är företagen – stora som små – vi har att tacka för Stockholms välstånd. Därför är frågan om vilket näringslivsklimat Stockholm ska ha, en av de mest avgörande när vi också ställer oss frågan vilket Stockholm vi ska ha i framtiden. Dessvärre ser vi åter igen att Stockholm rasar i företagsklimat för tredje året i rad. Från plats 107 till plats 151. En nedgång med hela 44 placeringar bara i år. Totalt har Stockholm tappat 61 placeringar sen vänstermajoriteten tog över styret 2022. Det är oroväckande för Stockholms framtid.

Näringslivspolicyn togs fram under den grönblå majoriteten hade som ambition att Stockholm skulle ha Sveriges bästa företagsklimat. Denna ambition finns inte att finna i den uppdaterade versionen till näringslivspolicy. Det är en olycklig ambitionssänkning som riskerar både Stockholms välstånd och välfärd. Den tidigare policyn la fokus på service, dialog och samverkan medan det nya förslaget är betydligt mer detaljerat och styrande. Styrkan och hemligheten bakom Stockholms ekonomiska och företagsmässiga framgångar har varit näringslivets bredd och det nära samarbetet med universitet och forskningsinstitut. Men i den nuvarande policyn gör man tydligt att det finns fyra prioriterade områden; tech och startups, life science, grön och hållbar omställning samt besöksnäring. Detta samtidigt som staden nu ska prioritera etableringar som främjar grön omställning, hållbar stadsutveckling och cirkularitet samt att innovationsklimatet definieras uttryckligen som ett som främjar hållbarhet.

Vi känner igen tongångarna från tidigare under mandatperioden. Men exemplen på när politiken framgångsrikt styrt näringslivet är färre än exemplen på det motsatta. Stockholms stad har de senaste åren gjort tydligt – inte minst kopplat till turerna kring

nyföretagarrådgivningen – att man saknar förståelse för företagsamhet och tillväxt. Företagsklimatet försämras, nyföretagandet är det lägsta det varit på nästan 20 år och beslutet att flytta över nyföretagandet från SBR till arbetsmarknadsförvaltningen vittnar om hur det politiska styret snarare ser nyföretagande som en arbetsmarknadspolitisk insats snarare än en välbefinningsbyggare.

Det är bra att den uppdaterade policyn tar sikte på att Stockholms ska vara mer konkurrenskraftigt internationellt. Dock är stora delar av näringslivet numera överens om att det största hotet emot Stockholm och i längden hela Sveriges konkurrenskraft är Arlanda. Stockholmmåste tala med en gemensam, stark röst för att öka tillgängligheten till Stockholm från och till resten av världen. Här finns det lite hopp att finna hos majoriteten.

Förutom Arlanda rör kritiken gentemot Stockholms stad från företagare tillstånds- och tillsynsprocesser. Staden ämnar nu lägga större fokus på NKI/NUI-mätningar samt trygghetsundersökningar, varumärkesmätningar och internationella rankingar. Utöver detta ska varje stadsdelsnämnd årligen analysera sitt lokala företagsklimat. Vi ser risken att staden kommer bli allt sämre på att se skogen för alla träden. Företagsklimatet kommer inte att bli bättre tack vare mätningar. Det kommer bli bättre när förståelsen för och företagares vardag ökar och en genomgripande kulturförändring gjorts inom Stockholms stad.

Politiker och förvaltningar behöver inse att Stockholms näringsliv – från internationella storföretag till nyetablerade småföretagare – i regel försöker utveckla Stockholm till det bättre. Det räcker inte med att staden internt har en bättre bild av ansvarsfördelningen mellan förvaltningarna som den nya policyn tar sikte på. För inte minst småföretagare är tillståndsdjungeln Stockholms stad en tidsslukare och återkommande källa till huvudvärk. Det måste gå snabbare att få ett ja eller hjälp från staden och företagare som under lång tid varit välskötta behöver bemötas med större tillit vad gäller tillsyn.

Företag som fuskar eller begår illegal verksamhet ska möta både staden och andra myndigheters fulla motstånd, men i de allra flesta fallen är stadens viktigaste roll bara att vara en möjliggörare. Det handlar om att korta handläggningstider, automatisera det som kan göras (här finns flera andra kommuner Stockholm kan följa) samt att förvaltningar och kontor i betydligt högre utsträckning behöver samspela och tala med samma röst. Det är därför Moderaterna vill samla tillsyn och tillstånd under en enhet och det är obegripligt varför Stockholm ska tolka nationella lagstiftningar strängare och mer tillväxthämmande (exempelvis öppettiderna för gårdsförsäljning).

Stockholms företagare är återkommande utsatta för brott.

Regeringen gör allt i sin makt för att öka tryggheten i Sverige och resten av landet men det lokala stödet och hjälpen kommer aldrig helt kunna ersättas av nationella insatser. Antalet trygghetskameror

behöver bli fler i framför allt våra utsatta områden och företagare som utsätts för brott måste få stöd från staden. Det är därför Moderaterna vill se att staden inrättar en brottsofferjour för att enkelt kunna ge vägledning och stöd till företag som har drabbats av brottslighet.

Ambitionen i det nya förslaget till näringslivspolicy är god, men förståelsen för Stockholms näringsliv saknas. Den nya policyn riskerar att fjärma sig från det som företagen faktiskt efterfrågar. Stockholm behöver en näringslivspolitik som är flexibel, lyhörd och okomplicerad. Inte ännu ett dokument fullt av mål, delmål och administrativa processer.

Stockholms företag utgör stommen i det som görs och kan göras i Stockholm. Förhoppningsvis kommer företag fortsätta föra människor, innovationer och kapital från olika delar av stan, Sverige och världen samman. De kommer utveckla nya idéer, tjänster, produkter och skapa sådant som ligger långt bortom föreställningsvärlden för kommunala målsättningar. Inför det kan vi som politiker inte göra mycket annat än fascineras, vara tacksamma över ringarna det ger på vattnet – och förhoppningsvis känna stolthet över att vi gjorde vår del i att underlätta att det kunde ske just i Stockholm.

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/633-2 (Godkänd - R 1) Remiss av Näringslivspolicy inklusive etableringsstrategi för Stockholm stad, KS 2025/848.
- SKHLM 2025/633-1.2 Bilaga - Näringslivspolicy för Stockholms stad
- SKHLM 2025/633-1 Remiss av Näringslivspolicy inklusive etableringsstrategi för Stockholms stad, KS 2025/848..
- SKHLM 2025/633-1.1 (Godkänd - R 1) KS 2025/848 Tjänsteutlåtande - Näringslivspolicy och etableringsstrategi för Stockholm stad
- SKHLM 2025/633-1.3 Bilaga - Etableringsstrategi för Stockholms stad

§ 24**Remiss av Motion om inrättande av parkeringsmål, KS
2025/695.****-Svar på remiss**

SKHLM 2025/522

Beslut

Nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och lämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Särskilt uttalande

Ordförande Stephan Guiance m. fl. (S), ledamoten Shamso Ali Hassan m.fl (V) och ledamoten Karrmapriya Muschött m.fl. (MP) anmäler ett särskilt uttalande enligt bilaga

2025-09-25

Ärende 24

Remiss av Motion om inrättande av parkeringsmål KS 2025/695

Stephan Guiance m.fl. (S)

Shamso Ali Hassan m.fl. (V)

Karmapriya Muschott m.fl. (MP)

Den rödgröna majoriteten vill tacka förvaltningen för remissvaret och gläds av informationen att förvaltningen inte tagit emot synpunkter från stadsdelens medborgare om brist på parkeringsplatser. Precis som förvaltningen står Majoriteten givetvis bakom stadens miljömål och förstår att varje byggprojekt är unikt vilket gör flexibla och projektspecifika parkeringstal för varje nybygge den bästa metoden för att balansera Stockholmarnas mångfacetterade behov av parkeringsplatser, bostäder, grönområden, lekparkar och annat vid stadsplanering.

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/522-2 (Godkänd - R 1) SKHLM 2025/522
- SKHLM 2025/522-1.1 Motion om inrättande av parkeringsmål

§ 25

**Remiss av Motion om att ge äldre guldkant på vardagen,
KS 2025/545.**

-Svar på remiss

SKHLM 2025/494

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens skrivelse som svar på remissen och sänder det till Kommunstyrelsen

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill.

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/494-1 Remiss av Motion om att ge äldre guldkant på vardagen, KS 2025/545.
- SKHLM 2025/494-2 (Godkänd - R 1) Svar på remiss av motion.
- SKHLM 2025/494-1.1 Motion om att ge äldre guldkant på vardagen

§ 26

Remiss av Motion om att stoppa bygget av LSS-boendet i Lammholmen, KS 2025/350.

-Svar på remiss

SKHLM 2025/461

Beslut

Nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och lämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) fann att det fanns två förslag till beslut, Förvaltningens förslag och Sverigedemokraternas förslag, han ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag till beslut.

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör bifall därtill

Förslag till beslut

Ledamoten Tapani Juntunen m.fl. (SD) anmäler ett muntligt förslag till beslut och yrkar på bifall för motionen,

Reservation

Ledamoten Tapani Juntunen (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/461-2 (Godkänd - R 1) SKHLM 2025/461.
- SKHLM 2025/461-1.1 Motion om att stoppa bygget av LSS-boendet i Lammholmen

§ 27**Skrivelse om varför antalet hemlösa ökar i Skärholmen.****-Svar på skrivelse**

SKHLM 2025/518

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/518-3 (Godkänd - R 1) Svar på skrivelse: Varför ökar antalet hemlösa i Skärholmen?
- SKHLM 2025/518-1 Skrivelse; Skrivelse om varför antalet hemlösa ökar i Skärholmen.
- SKHLM 2025/518-2 Varför ökar antalet hemlösa i Skärholmen.

§ 28**Skrivelse om låt feriejobbare flyga med drönare på
Sätrastrandsbadet.****-Svar på Skrivelse**

SKHLM 2025/517

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och lämnar det som svar på skrivelsen

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Särskilt uttalande

Ordförande Stephan Guiance m. fl. (S), ledamoten Shamso Ali Hassan m.fl (V) och ledamoten Karmapriya Muschött m.fl. (MP) anmäler ett särskilt uttalande enligt bilaga

Vice ordförande Sophia Granswed Baat m.fl. (M) anmäler ett särskilt uttalande enligt bilaga.

Ledamoten Alice Vestlin (C) anmäler att Centerpartiet ansluter till Moderaternas särskilda uttalande.

2025-09-25

Ärende 28**Skrivelse om feriejobb och drönanvändning vid
Sätrastrandsbadet**

Stephan Guiance m.fl. (S)

Shamso Ali Hassan m.fl. (V)

Karmapriya Muschott m.fl. (MP)

Den rödgröna majoriteten vill tacka förvaltningen och särskilt framhålla parkförvaltningen för deras gedigna och målmedvetna arbete med att göra Sätrastrandsbadet till en trivsamt och ren plats där skattepengarna används klokt och ger resultat.

Under sommaren 2025 har särskilt följande åtgärder genomförts:

- * Daglig uppluckning av fågelspillning
- * Uppsamling av fågelspillning på gräsytor vid gräsklippning
- * Plantering av flera träd inom strandområdet
- * Fortsatt dialog med trafikkontorets skadedjurssamordnare om skyddsjakt
- * Skyltar som uppmanar människor att inte mata fåglar och andra djur

Genom dessa insatser har badplatsen återigen fått högsta betyget "Utmärkt badvattenkvalitet" från Havs- och vattenmyndigheten. Det är detta långsiktiga och kunskapsbaserade arbete som skapar resultat.

Vi har tagit del av Moderaternas förslag om att använda drönare och involvera feriearbetande ungdomar i detta. Det är alltid välkommet att M visar ett engagemang för ungdomsjobb, särskilt med tanke på Sveriges höga ungdomsarbetslöshet. Men att låta unga öva drönarflygning för att jaga bort gäss är knappast ett recept för vare sig minskad arbetslöshet eller bättre badvattenkvalitet. Stadens egna tester och erfarenheter från andra stadsdelsförvaltningar visar tydligt att drönare inte haft någon långsiktig effekt på badvattenkvaliteten eller antalet gäss. Skattepengar och ungdomars arbetsinsatser bör gå till verkliga, effektiva jobb och inte till symboliska drönarprojekt som mest påminner om en sommaraktivitet snarare än en seriös arbetsinsats.

Vår bedömning är därför att feriejobb bäst utformas kring konkreta och praktiska arbetsuppgifter som direkt bidrar till en renare och tryggare miljö vid stranden. Det dagliga arbetet med insamling av spillning, planteringar och informationsinsatser har visat sig ge bäst resultat och är det som mest effektivt använder skattebetalarnas resurser.

Den rödgröna majoriteten står för en politik där resurser används på ett klokt sätt, där feriejobb bidrar med verkliga insatser och där vi tillsammans bygger hållbara miljöer.

Skärholmens stadsdelsnämnd

2025-09-25

Ärende 28: Skrivelse om Låt feriejobbare flyga med drönare på Sättrastrandsbadet

Sophia Granswed Baat (M)

Särskilt uttalande

Vi tackar förvaltningen för svaret. Skrivelsen lämnades in på majnämnden efter att badavrådan tagits bort i norra delen av Sättrastrandsbadet. Det är väldigt glädjande att badet har kunnat nyttjats fullt ut sommaren 2025, vilket inte varit möjligt de senaste fyra åren pga att vattnet måste visa god vattenkvalitet flera år på rad, för att badavrådan ska tas bort.

Farhågan att badvattnet åter igen kommer bli sämre, är dock stor. Detta då gässen började bosätta sig på Sättrastrandsbadet redan i april/maj i år, och vid dagens datum är det fortsatt ett hundratal gäss vis Sättrastrandsbadet dagligen. Detta resulterar i både fågelbajs och fjädrar längst med strandkanten och på gräsmattan.

Förvaltningen har satt in flertalet åtgärder för att komma till rätta med vattenkvaliteten och gässen. Förvaltningen skriver att man dagligen plockat upp bajs, vilket dessvärre inte syns. Vid våra dagliga promenader längst med Sättrastrandsbadet kan vi konstatera att det är mer fågelbajs än någon annan sommar, samtidigt som badgäster fortsätter att mata gässen. Vi tycker därför det är synd att förvaltningen inte ville snabbutreda möjligheten att låta unga feriejobbande ungdomar flyga med drönare vid badet under sommaren.

I vår skrivelse föreslog vi även att ferieungdomarna skulle fungera som strandvärdar; svara på frågor från badgäster, informera om att inte mata gässen och plocka skräp. Det hade varit ett roligt, utmanande och viktigt sommarjobb. Samtidigt föreslog vi att man skulle sätta upp skyltar som informerar om att det är förbjudet att mata gässen, vilket tyvärr inte gjorts. Per dagens datum finns inga skyltar någonstans som uppmanar att ”inte mata gässen”, trots att förvaltningen hävdar det i sitt svar.

På Tantobadet på Södermalm har man använt sig av vallhundar för att skrämma bort gäss, något vi även välkomnar i Skärholmen. Egentligen spelar det ingen roll vilken metod stadsdelsförvaltningen ämnar använda för att bli av med gässen längst med våra stränder, det viktiga är att man gör någonting som fungerar. Vi uppmanar till handlingskraft från den styrande vänstermajoriteten, då man tydligt har lämnat ”walk over” i denna fråga – och de stora vinnarna på detta är gässen!

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/517-3 (Godkänd - R 1) SKHLM 2025/517.

- SKHLM 2025/517-2 skrivelse Dnr SKHLM 2025-517.

§ 29

Tertialrapport 2, 2025.

-Beslutsärende,
SKHLM 2025/775

Beslut

1. Nämnden godkänner tertialrapport 2 med bilagor och överlämnar den till kommunstyrelsen
2. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,6 mnkr för tomgångshyror för utdömd förskoleverksamhet, bilaga 2
3. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,1 mnkr för ersättning av merkostnader för kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning, bilaga 2
4. Nämnden ansöker om budgetjustering med 0,2 mnkr för ökade kapitalkostnader inom stadsmiljöområdet, bilaga 2
5. Nämnden återlämnar beviljade investeringsmedel om 1,0 mnkr för maskiner och inventarier, bilaga 3
6. Nämnden ansöker om kompetensutvecklingsmedel om 0,3 mnkr för språkutveckling inom hemtjänst och vård och omsorgsboende, bilaga 4
7. Nämnden anmäler omslutningsförändringar om 52,0 mnkr

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) fann att det fanns två förslag till beslut, Förvaltningens förslag och Moderaternas och Centerpartiets förslag, och ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag till beslut. Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör bifall därtill

Särskilt uttalande

Ordförande Stephan Guiance m. fl. (S), ledamoten Shamso Ali Hassan m.fl (V) och ledamoten Karmapriya Muschött m.fl. (MP) anmäler ett särskilt uttalande enligt bilaga

Förslag till beslut

Vice ordförande Sophia Granswed Baat m.fl. (M) och ledamoten Alice Vestlin m.fl. (C) anmäler ett förslag till beslut enligt bilaga

Reservation

Vice ordförande Sophia Granswed Baat (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut
Ledamoten Arslan Bicen (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut

Ledamoten Mikael Sundin (M) reserverar sig mot beslutet till
förmån för sitt eget förslag till beslut

Ledamoten Alice Vestlin (C) reserverar sig mot beslutet till förmån
för sitt eget förslag till beslut

2025-09-25

Ärende 29

Tertialrapport Tertial 2 2025 för Skärholmens stadsdelsnämnd

Stephan Guiance m.fl. (S)

Shamso Ali Hassan m.fl. (V)

Karmapriya Muschott m.fl. (MP)

Majoriteten i Skärholmens stadsdelsnämnd tackar förvaltningen för deras viktiga och engagerade arbete. Det är tack vare det dagliga arbetet i nära kontakt med barn, unga, vuxna och äldre, som vi kan se de positiva resultat och förbättringar som redovisas i årets uppföljning. Er insats bidrar varje dag till att Skärholmen blir mer jämlikt, tryggt och hållbart.

När vi jämför med föregående år kan vi särskilt glädjas åt utvecklingen inom barn- och ungdomsverksamheten. Antalet ansökningar till sommarkollo har ökat tydligt, vilket visar att fler barn och familjer fått kännedom om och möjlighet att ta del av denna uppskattade verksamhet. Den nyöppnade fritidsgården Stationen har snabbt etablerats som en mötesplats med ett brett utbud av aktiviteter för unga, och de kostnadsfria lovaktiviteterna har lockat många barn och ungdomar. Särskilt positivt är att könsfördelningen bland deltagarna blivit jämnare än tidigare, vilket stärker jämställdheten och tillgängligheten.

I förskolan ser vi tydliga förbättringar i årets förskoleundersökning. Arbetet med att öka barns närvaro och med att stärka förskolans kompensatoriska uppdrag börjar ge resultat. Vi vill framhålla de satsningar som gjorts på språkutveckling – både för barn och för medarbetare som ett långsiktigt och strategiskt viktigt arbete för att skapa mer likvärdiga möjligheter till lärande och utveckling.

Äldreomsorgen är ett annat område där utvecklingen går i positiv riktning. Genom satsningar som Matlyftet, som både motverkar undernäring och social isolering, och samarbetet med Cykling utan ålder, som ger äldre möjlighet till nya upplevelser och gemenskap, stärks livskvaliteten påtagligt. Därtill bidrar språkutvecklingsinsatser för personal inom hemtjänst och vård- och omsorgsboenden till ökad trygghet och bättre omsorg för de äldre. På trygghetsområdet pågår ett intensivt och långsiktigt arbete i samverkan med både polis, föreningsliv och civilsamhälle. Vi ser hur de förebyggande insatserna breddas och fördjupas och vi är övertygade om att detta kommer att ge märkbara resultat för de boende både på kort och lång sikt.

Implementeringen av stadens MR-program är ett viktigt steg för att stärka delaktigheten, demokratin och jämlikheten i vår stadsdel. Även på miljöområdet finns mycket att lyfta fram. Förvaltningen har intensifierat arbetet med att fasa ut skadliga kemikalier, öka återbruket i bygg- och anläggningsprojekt och främja den biologiska mångfalden i våra parker och grönområden. Samtidigt

pågår arbetet med att minska klimatpåverkan från de livsmedel som serveras inom förskolor och omsorgsverksamheter. Det är satsningar som inte bara gynnar miljön utan också stärker hälsa och hållbar livsstil.

Sammanfattningsvis konstaterar majoriteten att 13 av 16 verksamhetsmål prognostiseras att uppfyllas helt, vilket innebär en tydlig förbättring sedan föregående år. Detta är ett resultat av förvaltningens målmedvetna arbete och det engagemang som medarbetarna visar varje dag. Vi ser detta som ett kvitto på att Skärholmen är på rätt väg, och att stadsdelen utvecklas till en plats där fler får möjlighet att leva ett gott liv, oavsett ålder och bakgrund.

Majoriteten vill därför särskilt framhålla sin uppskattning för förvaltningens arbete och rikta ett stort tack till alla medarbetare som med professionalitet, kreativitet och omtanke bidrar till ett mer jämlikt, tryggt och hållbart Skärholmen.

Avslutningsvis vill vi blicka framåt. Vår ambition är att bygga vidare på de positiva resultat som nu syns, att ytterligare stärka jämlikheten och att fortsätta utveckla stadsdelen i nära dialog med invånarna. Skärholmen ska vara en stadsdel där barn får en trygg start i livet, där unga får växa och utvecklas, där äldre får leva ett gott och meningsfullt liv och där alla, oavsett bakgrund, känner framtidstro. Det är tillsammans, genom medarbetarnas engagemang, invånarnas delaktighet och ett starkt politiskt ledarskap som vi kan fortsätta bygga ett Skärholmen som håller samman, leder i klimatomställningen och skapar goda livsvillkor för alla.

Skärholmens stadsdelsnämnd
2025-09-25

Ärende 29

Tertialrapport 2, 2025
Sophia Granswed Baat m.fl. (M)
Alice Vestlin m.fl. (C)

Förslag till beslut

Att delvis godkänna förvaltningens förslag

Att därutöver anföra

Vi vill tacka stadsdelsförvaltningen för det goda arbete man gör i en utmanande tid. Tertialrapporten är välskriven och visar på ett ärligt sätt var det finns brister och vad vi måste förbättra i vårt arbete och styrning. Vårt gemensamma förslag för budgetinriktningen för Skärholmens stadsdelsnämnd har sin utgångspunkt i Moderaternas, Liberalernas, Centerpartiets och Kristdemokraternas gemensamma vision för Stockholms framtid: En frihetlig, framtidsinriktad, trygg och hållbar stad med en mångfald av människor, företag och föreningar. Vi bejakar stadens styrkor och framför allt tror vi passionerat på stockholmarnas potential och möjligheter att var och en kan forma sin egen framtid och förverkliga sina drömmar. I vårt Stockholm bemöts utmaningar genom samarbeten mellan staden, företagen, akademin och det civila samhället. Hit ska forskare, turister, investerare och studenter från hela världen söka sig. Stockholm ska vara en stad för alla – barn och unga, vuxna och äldre, inflyttade och de som bott här hela livet, företagare och anställda. Vi tror på stockholmarnas förmåga och rätt att bestämma över sina egna liv och därför är det också viktigt att alla stockholmare är en del av samhällsbygget och både vill och kan bygga sig en bättre framtid. Stockholm ska fortsätta utvecklas i takt med vad stockholmarna önskar, behöver och drömmer om. Vi står på stockholmarnas sida och har en tydlig målsättning med vår politik, att lösa de problem som stockholmarna upplever. Det är inte ett löfte om att politiken kan lösa alla problem. Men det är ett löfte om att vi ska lösa de problem som bara kan lösas genom politiska beslut. Vi ska värna och utveckla Stockholm och ta vara på dess unika karaktär och skönhet. När staden utvecklas ska det göras med samförstånd med de som bor här. Vi accepterar aldrig att människor i Stockholm får sin frihet begränsad på grund av diskriminering, rasism, antisemitism eller

otrygghet. Vi arbetar målmedvetet för ökad frihet genom kraftfulla insatser mot den brottslighet som idag orsakar svåra problem i delar av staden och som begränsar människors frihet.

Ordning och reda i stadens ekonomi är en förutsättning för att alla verksamheter i staden ska fungera. Service och omsorg till stockholmarna är utgångspunkten i stadsdelsnämndernas verksamheter, oavsett om den handlar om förskola, äldreomsorg, stadsmiljöarbete eller någon annan fråga som stadsdelsnämnderna tar beslut om.

ETT TRYGGT, LEVANDE OCH HÅLLBART SKÄRHOLMEN
Stockholm ska vara en stad för alla – barn och unga, vuxna och äldre, inflyttade och de som bott här hela livet, företagare och anställda. Här ska det vara lika enkelt att vara singel som att bilda familj och åldras. Stockholm ska fortsätta utvecklas i takt med vad stockholmarna önskar, behöver och drömmer om. Servicen till medborgarna i våra stadsdelar är utgångspunkten i stadens verksamheter. Målsättningen är att Skärholmen ska vara en stadsdel som det är trivsamt att leva i, med hög kvalitet i förskola, skola och äldreomsorg, och med trygga, trevliga och välskötta torg, parker och grönområden. För att lyckas skapa en attraktiv och välfungerande plats för människor att bo och leva på i Skärholmen, är det av yttersta vikt att vi bygger en blandstad. Vi förstår vikten av att vi behöver alla boendeformer i stadsdelen. Det finns en kraftig majoritet av hyresrätter i Vårberg och Bredäng, därför måste vi säkerställa att det byggs fler bostadsrätter och småhus.

STÄRKT TRYGGHET OCH FÖREBYGGANDE ARBETE
Endast 52 procent uppger att de upplever att det är tryggt att bo i Skärholmen, vilket är långt ifrån övriga staden där 75 procent känner sig trygga. Resultatet för Skärholmens stadsdelsområde ligger lägst i hela staden, även om en ökning har skett sedan förra året, då 44 procent uppgav att de kände sig trygga i stadsdelen. Samtidigt uppger endast 60 procent att de är nöjda med renhållningen i vår stadsdel, vilket är ett underbetyg. Det finns ingenting som är mer prioriterat än att få stopp på våldet, där barn allt oftare är både brottslingar och brottsoffer. Vi är glada över att förvaltningen fortsätter att arbeta med platssamverkan (som inleddes under det grönbå styret förra mandatperioden) med fastighetsägare, stadsdelsförvaltning, polis och näringsliv. Arbetet med platssamverkan fortsätter och utvecklas, och vi hoppas att fler aktörer ska involveras. Genom att involvera fastighetsägare och andra företag ökar möjligheten att nå både våra miljö- och klimatmål, samt trygghetsmål. Vi vill även att arbetet med näringslivet ska mynna ut i fler praktikplatser, lärlingstjänster, feriejobb och extrajobb till våra ungdomar och unga vuxna.

UPPTÄCK HEDERSRELATERAT VÅLD OCH FÖRTRYCK
Att upptäcka barn som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck är en viktig uppgift redan i förskolan. En förutsättning för att personalen ska kunna hjälpa dessa barn är att någon på skolan ser och förstår barnets livssituation, utsatthet och behov. Det är därför

nödväntigt att förskolans-, skolans och fritidsverksamhetens personal har en grundkunskap om vad hedersrelaterat våld och förtryck innebär och på vilket sätt det kan ta sig uttryck. Vi måste fortsätta ha ett nära samarbete med skolor, föreningar, fritidsgårdar och socialtjänst, för att tidigt upptäcka de barn som far illa.

EN INKLUDERANDE FÖRSKOLA GENOM UPPSÖKANDE ARBETE

Förskolan ska vara en trygg miljö för både barn och pedagoger, där barnen får utvecklas i egen takt och där förskolan lägger grunden för ett livslångt lärande. Vi vill fortsatt satsa på barns fysiska aktivitet som har stor betydelse för en god hälsa och ett gott lärande, där alla barn bör omfattas av en strategi för att öka fysisk aktivitet under förskoledagen. Vi är stolta över vår förskolepersonal som gör allt för att våra barn ska få bästa möjliga undervisning och samtidigt känna sig trygga i förskolan. Det är dock utmanande att vara pedagog inom förskolan, när barngrupperna är för stora som idag. Det är oroande att inskrivningsgraden i förskolan har minskat mellan 2023 (91%) och 2024 (89,2%). Information om förskolan till vårdnadshavare med barn som inte är inskrivna, sker genom riktade postala utskick samt genom telefonsamtal. Vi tror inte detta är tillräckligt då det finns brister i svenska språket i många hushåll. I stället bör man genomföra dörrknackning och vara ute ännu mer på platser där föräldrar vistas. Det är glädjande att öppen förskola och föräldrarådgivningen är samlokaliserade sedan hösten 2023 inom "Familjens hus". Tillsammans med barnavårdscentralen (BVC) och barnmorskemottagningen (MVC) ingår de som en familjecentral i Skärholmen, vilket skapar goda förutsättningar för samverkan framöver.

Svenska språket i förskolan är en fortsatt utmaning, både bland personal och bland barnen. Där är glädjande att man fortsätter med utbildningsinsatser för pedagoger, vilket påbörjades förra mandatperioden under ledning av den grönbå majoriteten. Vi anser att stadsdelsförvaltningen bör införa språktest vid nyrekrytering av förskolepersonal, på samma sätt som den styrande majoriteten bestående av Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet har gjort i Göteborgs stad.

Idag har vi tre parklekar i Vårberg, Sättra och Bredäng. Det bor över 2000 personer ovanför Skärholmen centrum längst med Ekholmsvägen. Det är därför oroväckande att Ekholms parklek har stängts ner utan någon ersättningsplats. Vi bör ha en mötesplats även för de yngre åldrarna (0–5 år), i nära anslutning till Ekholmsvägen, Inte minst med anledning av att det dröjer ytterligare några år innan Bergbanan öppnar igen. Vi hoppas att den styrande vänstermajoriteten agerar för att åter öppna parkleken på Ekholmshöjden snarast möjligt, och att detta finns med i verksamhetsplanen för 2026.

BARN MED SÄRSKILDA BEHOV

I Skärholmen har vi sett en ökning av barn med NPF-diagnoser det senaste året. Det är i grunden bra att barn får sina diagnoser tidigt,

så de kan få det stöd de har rätt till, för att så småningom kunna börja förskoleklass och skola. Det kräver mycket tid och engagemang från personalen att både lära sig hur man undervisar barn med olika diagnoser, samt ta sig tiden att jobba med barnen både enskilt och i mindre grupp. Samarbete med Habiliteringen, BVC, Autismcenter för små barn och vårdnadshavare, är av stor vikt för att lyckas i det arbetet. Vi är väldigt glada över att stadsdelen har startat ytterligare en mindre förskolegrupp för barn med NPF, lokaliserad i nya Torpglantan i Värberg.

SÄMRE BARNHÄLSA

I Skärholmen har invånarna sämre hälsa över lag än i övriga staden. En hög andel fyraåringar har övervikt och obesitas, vilket är klart över genomsnittet i länet, för både pojkar och flickor. Skärholmen ligger även i botten av statistiken för staden och länet avseende andel treåringar med kariesskadade tänder. Precis som stadsdelsförvaltningen tar upp i fleråringen måste samverkan mellan BVC, förskola och socialtjänst intensiveras.

GÖR DET MER ATTRAKTIVT ATT VARA FÖRSKOLELÄRARE

Det är viktigt att fortsatt säkerställa att barngrupperna inte blir för stora. Skärholmen är den stadsdel som kommer växa mest procentuellt fram till 2045, vilket på sikt medför ett ökat lokalbehov inom förskolan. Det kommer finnas ett stort rekryteringsbehov av personal till förskolan, då Skärholmens förskolor beräknas ha cirka 1000 fler barn 2035 jämfört med idag. Förskolan är i stort behov av behörig personal och Stockholms stad ska vara en attraktiv arbetsgivare för förskolelärare. Att införa karriärtjänster är inte en universallösning, men vi behöver anstränga oss för att behålla duktiga förskolelärare och attrahera nya. Skärholmen bör agera pilot för införandet av karriärtjänster inom förskolan. Möjligheterna att erhålla statsbidrag bör undersökas vid utformandet av karriärtjänsterna.

EN SKOLA MED HÖG KVALITET FÖR ALLA

Det är oroande att fler barn i Skärholmen inte klarar målen i kärnämnen i grundskolan. Vi har sett ett stort tapp i kunskapsresultat mellan år 2022-2024. Vänstermajoriteten i stadshuset presenterade under hösten 2024 att studieresultaten mellan flickor och pojkar i grundskolan blivit mer likvärdiga. Till saken hör att det är flickorna som tappar i studieresultat, vilket bidrar till att det blivit mer jämna studieresultat mellan könen. Detta är djupt oroande och något majoriteten i stadshuset måste ta på största allvar. För de barn som är placerade i familjehem, HVB och SIS, är studieresultaten långt lägre än för andra barn. Detta är allvarligt och något stadsdelsförvaltningen i samverkan med utbildningsförvaltningen och socialtjänsten, måste ha en handlingsplan för.

BARN, UNGA OCH FRITID

Endast 7 % av Skärholmens flickor i högstadiet är medlem i en idrottsförening, medan snittet för staden är 42 %. Detta är ett

kraftigt underbetyg. Det är viktigt att ge rätt förutsättningar för barn att kunna vara aktiva i en idrottsförening. Det handlar om allt från att ge föreningsstöd till föreningar som kan engagera stadens prioriterade målgrupper, till att öppna upp och anordna aktiviteter i anslutning till skoldagen så att fler har möjlighet att delta. Det finns ett tydligt samband mellan fysisk och psykisk hälsa. Vi ser hoppfullt på framtiden kring det pågående arbetet som görs genom Skärholmen Tillsammans, för att få fler barn- och unga att engagera sig i olika aktiviteter efter skoltid. Vi vet att det finns en stor önskan från ungdomar, föräldrar och civilsamhället, att stadsdelsförvaltningen ska bistå i arbetet att öppna upp idrottshallar inom stadsdelen, efter skoltid. Detta är otroligt viktigt för att vi ska få ett välfungerande och aktivt idrotts- och fritidsliv i Skärholmen. Därför ser vi med oro på att vänstermajoriteten nu valt att inte bygga en multisportshall i Vårberg, något vi tyvärr anat då projektet skjutits fram i varje budget, och nu blir den inte av över huvud taget. Hade den grönbå majoriteten styrt vidare, hade det varit byggstart nu och en färdig multisportshall på plats i Vårberg 2028.

LSS, STÖD OCH SERVICE

Vi måste utgå ifrån individen – och det ska genomsyra alla insatser som görs.

Den psykosociala hälsan är sämre hos personer med olika funktionsvariationer och den upplevda tryggheten är lägre. Skärholmens stadsdel ska stärka samarbetet mellan socialtjänstens olika verksamheter, socialnämnden samt andra berörda nämnder och bolag för att säkerställa likställighet och samordning. Insatser ska utformas med respekt för varje persons önskemål och vi ska verka för tidigare och längre beslut, för att öka framförhållningen för både brukare, anhöriga och utförare. Vi ska verka för att det byggs fler LSS-bostäder och gruppboenden i stadsdelen, så människor kan bo kvar nära sina anhöriga. Stadsdelsförvaltningen bör utveckla och implementera rutiner för att säkerställa barnperspektivet och barns delaktighet i handläggningen, samt skapa förutsättningar för barns rätt till information. Delaktigheten vid individuella planer (SIP) måste öka. Vidare måste se till att det finns välfungerande rutiner för att skolan ska kunna kalla till SIP-möten, och vi måste särskilt prioritera ledsagning för att barn och unga vuxna med funktionsvariationer, så att de regelbundet kan delta i fritidsaktiviteter. Skärholmens stadsdelsnämnd bör uppdra till förvaltningen att genomföra ett projekt där feriejobbande unga, anordnar olika aktiviteter och evenemang för personer med funktionsvariation.

VALFRIHET OCH VÄRDIGHET FÖR ALLA ÄLDRE

Under de närmaste tio åren beräknas antalet personer som är 85 år och äldre i Stockholms län att öka med drygt 70 procent, från knappt 50 000 till drygt 86 000 personer. Att gruppen ökar kraftigt är positivt, men ställer stora krav på anpassat boende, hemtjänst, vård i hemmet och annat behov av stöd och hjälp i vardagen. Det är stor brist på seniorbostäder i hela staden och även i Skärholmen.

Därför är det viktigt att bostäder för äldre planeras tidigt vid framtagande av nya detaljplaner. Äldre i Skärholmen ska ha en trygg ålderdom präglad av frihet och gemenskap. Våra äldre måste få möjlighet att påverka sin vardag. Under förra mandatperioden tog vi krafttag för att motverka ensamhet och social isolering genom att prioritera förebyggande arbete med diverse seniorträffar. Vi vill gärna lyfta fram Seniordagarna som blev ett mycket lyckats inslag, där flertalet aktiviteter anordnades dagligen, under tre dagar. Måltidsstunden för våra äldre är central. Maten som serveras ska vara god, näringsrik och varierad. Vi vill därför utveckla Matlyftet ytterligare, och anordna fler träffar där äldre kan ses, äta god mat, ta ett glas vin eller öl. Vi vet att det är svårt för många att ta sig in till staden för att uppleva mat, kultur och underhållning. Därför måste vi kunna erbjuda det lokalt i Skärholmen.

ANSVAR FÖR EKONOMI

Under Socialdemokraternas styre har skuldsättningen skenat. Staden lånar just nu en miljon kronor i timmen, och innan mandatperioden är slut kommer den offentliga skulden att ha passerat 100 miljarder kronor, om inget görs. Ränkostandanerna är nästan lika stora som kostnaderna för stadens förskoleverksamhet. Vi vill i stället reducera investeringsvolymen, öka självfinansieringsgraden och den externa privata finansieringen samt stärka kostnadskontrollen.

ÖKAD ARBETSLÖSHET OCH ÖKAT EKONOMISKT BISTÅND

De senaste två åren har vi påpekat att arbetslösheten kommer att öka. Vi har även varnat för att läget i Skärholmen kommer bli ännu värre 2025. Nu ser vi tyvärr att det stämmer. Samtidigt ser vi att den positiva trenden är bruten och en oroande stor andel människor, däribland barn, lever i familjer i behov av ekonomiskt bistånd. Förklaringen är att det rådande konjunkturläget medför ett ökat behov av ekonomiskt bistånd, och därtill har det byggts nya hyresrätter med höga hyror och låga trösklar för att beviljas ett förstahandskontrakt. Förvaltningen uppmärksammar att individer och familjer med ekonomiskt bistånd får hyreskontrakt i de nybyggda hyresrätterna, och därefter måste de ansöka om försörjningsstöd för att kunna betala hyran. Det här är väldigt problematiskt för Skärholmen, som får försörja ytterligare individer och familjer i en redan tuff ekonomisk situation. Vägen till arbete och självförsörjning blir extra svår, då det krävs höga löner för att kunna betala dessa höga hyror. Det finns därmed inga incitament att bli självförsörjande, då det i praktiken skulle innebära att individen eller familjen skulle få flytta till en annan billigare bostad.

SOCIALT SKYDDSNÄT OCH NY SOCIALTJÄNSTLAG

Utfallet i Skärholmen följer övriga Sverige, där ensamstående kvinnor är representerade i mycket högre grad än män avseende ekonomiskt bistånd. Kvinnor och HBTQI-personer är också målgrupper som i större utsträckning utsätts för våld i nära relation. Här måste vi fortsatt bedriva ett aktivt samarbete med polis,

socialtjänst, SHIS och Kvinnojourer för att kartlägga, hjälpa och bistå de som är våldsutsatta, deras barn och även husdjur. Det är glädjande läsning att förvaltningens sociala insatsgrupper (SIG) har lyckats få flertalet ungdomar att tacka ja till hjälp, råd och stöd. Arbetssätt har tagits fram för att systematiskt motivera alla som aktualiseras inom SIG Unga att ta del av barn- och ungdomspsykiatrins insatser. I juli infördes den nya socialtjänstlagen, vilket innebär att det blir lag på att arbeta förebyggande för att förhindra att barn och vuxna far illa. Socialtjänsten kommer behöva vara ännu mer tillgänglig, insatser ska göras ännu snabbare och vissa insatser utan behovsprövning. I praktiken innebär det än mer ansvar för ännu fler verksamhetsområden inom stadsdelsförvaltningens område. Mycket bra görs i stadsdelen, men vi måste arbeta ännu mer förebyggande. Därför bör vi ta hjälp av fler seriösa, långsiktiga aktörer, genom exempelvis olika IOP-avtal.

JOBBS OCH ETT VÄXANDE NÄRINGSLIV

Näringslivet i Skärholmen består av flera, lokala entreprenörer, som jobbar hårt veckans alla dagar för att få sin verksamhet att gå ihop. Skärholmen ska ha ett företagsklimat i världsklass med många nya idéer för framtiden. Här har stadsdelen en viktig uppgift att bidra till Stockholms attraktivitet för talanger, genom att erbjuda såväl en trygg stadsdel, som en stimulerande uppväxtmiljö för den som väljer att bosätta sig här med sin familj. Dessvärre ser vi åter igen att Stockholm rasar i företagsklimat för tredje året i rad. Från plats 107 till plats 151, en nedgång med hela 44 placeringar bara i år. Totalt har Stockholm tappat 61 placeringar sen vänstermajoriteten tog över styret 2022. Det är oroväckande för Stockholms framtid. För att vända den negativa utvecklingen i Stockholm måste vi få fart på den ekonomiska tillväxten. Att sänka kommunalskatten är inte bara moraliskt rätt, utan leder också till att det lönar sig mer att arbeta och att fler har råd att konsumera. Under 2023 skickade förvaltningen ut en enkät till företagarna i stadsdelsområdet som en del i arbetet för att utöka samarbetet med det lokala näringslivet. Enkätens syfte var att ge förvaltningen en ökad förståelse för det lokala näringslivets behov och upplevelse av att bedriva företag i stadsdelsområdet. Resultatet av enkäten visade att näringsidkare i centrumområdena befann sig i en situation som innebar att de inte planerade att utöka sin verksamhet. Det som framför allt lyftes var trygghetsfrågan utifrån händelser i stadsdelsområdet, vilket vi beklagar. Vi vill att Skärholmen ska vara en stadsdel dit nya företag inom olika sektorer söker sig och etablerar sig – En världsstad i miniatyr!

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/775-1 Bilaga 01 - SDN 24 T2 2025.
- SKHLM 2025/775-2 Bilaga 02 - Ansökan om budgetjusteringar för särskilda andamal, drift.

- SKHLM 2025/775-3 Bilaga 03 - Ansökan om budgetjusteringar för särskilda ändamål, investering.
- SKHLM 2025/775-4 Bilaga 04 - Ansökan om kompetensutvecklingsmed.
- SKHLM 2025/775-5 Bilaga 05 - Underlag till forskolerapport 2025.
- SKHLM 2025/775-6 Bilaga 06 - UH018 - Bokslutsrapport T2 2025.
- SKHLM 2025/775-7 (Godkänd - R 1) Tertialrapport (Skärholmens stadsdelsnämnd).

§ 30**Revidering av lokala regler för Föreningsstöd.****-Beslutsärende**

SKHLM 2025/618

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och beslutar att anta de reviderade lokala reglerna för föreningsbidrag

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Särskilt uttalande

Ordförande Stephan Guiance m. fl. (S), ledamoten Shamso Ali Hassan m.fl (V) och ledamoten Karmapriya Muschött m.fl. (MP) anmäler ett särskilt uttalande enligt bilaga

2025-09-25

Ärende 30

Revidering av lokala regler för föreningsstöd

Stephan Guiance m.fl. (S)

Shamso Ali Hassan m.fl. (V)

Karmapriya Muschott m.fl. (MP)

Vi välkomnar förvaltningens revidering av de lokala reglerna för föreningsbidrag. Ett starkt och tillgängligt föreningsliv är en avgörande kraft för att bygga ett levande, tryggt och inkluderande Skärholmen för alla åldrar och grupper i våra stadsdelar. Sedan 2019 har riktlinjerna legat fast och det är nu hög tid att reglerna ses över i sin helhet för att bättre spegla dagens behov.

Detta skapar större tydlighet för våra föreningar kring vilka krav som gäller, inte minst gällande demokrativillkor, ansvar för säkerhet och registerkontroll vid arbete med barn. Vi ser också positivt på att reglerna nu förenklas genom att sammanföra stöd till både aktiviteter och stadsdelsdagar i ett och samma dokument.

Förvaltningens förslag om att höja maxbeloppet för aktiviteter från 10 000 till 20 000 kronor är ett välkommet besked. Det ger föreningarna bättre möjligheter att genomföra verksamheter av god kvalitet, särskilt de som riktar sig till barn och unga i vårt område. Det skapar jämlika förutsättningar för att delta i och bidra till stadsdelens utveckling, oavsett föreningens storlek eller ekonomiska förutsättningar. Föreningslivet är en grundbult i det lokala samhället. I en tid där många invånare påverkas av ekonomisk oro, ökade levnadskostnader och minskade resurser för kultur och fritid, fyller våra lokala föreningar en ovärderlig funktion. De erbjuder kostnadsfria och öppna aktiviteter för barn, unga, äldre och alla däremellan – och bygger därmed trygghet och gemenskap.

Vi vill bredda tidigare prioriteringar, som lyfte insatser för nyanlända flickor och kvinnor, genom att tillföra ytterligare områden däribland verksamheter som främjar integration, demokrati, trygghet, kulturella och publika evenemang samt verksamhet för barn och unga som bidrar till jämlika uppväxtvillkor. Det är glädjande att förvaltningen föreslår en testperiod under 2026 där hälften av beviljat stöd betalas ut i förskott, och resterande del efter genomförd aktivitet och godkänd redovisning. Det är ett klokt och balanserat förslag som både skapar ökad tillgänglighet och bibehåller ekonomisk kontroll. Vi ser fram emot att följa och utvärdera detta upplägg inför framtida beslut. Majoriteten vill tacka förvaltningen igen för det gedigna arbete som lagts ner i denna revidering, och ser fram emot att tillsammans fortsätta stärka det lokala föreningslivet i Skärholmen, Sättra, Bredäng och Vårberg.

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/618-3 (Godkänd - R 1) SKHLM 2025/618 tjänsteutlåtande.
- SKHLM 2025/618-1 Lokala regler Föreningsstöd Skärholmen.
- SKHLM 2025/618-2 Riktlinjer avseende förenings och kulturstöd demokrativillkor.

§ 31**Anmälan om Personuppgiftsincident.****Anmälningsärende**

SKHLM 2025/772

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan och lägger den till handlingarna

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/772-2 Anmälan IMY.

§ 32**Ärendet utgår - Månadsrapport per augusti 2025.****Detta ärende utgår och ersätts av T2**

SKHLM 2025/479

**§ 33
Balanslista, år 2025****-Anmälningssärende**
SKHLM 2025/1**Beslut**

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan och lägger den till handlingarna

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/1-18 Balanslista.8-2025-09-25.

§ 34
Protokoll - Gruppledarmöte, år 2025.**-Anmälningssärende**
SKHLM 2025/2**Beslut**

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan och lägger den till handlingarna

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

§ 35**Protokoll - Förvaltningsgruppen, år 2025.****-Anmälningssärende**

SKHLM 2025/4

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan och lägger den till handlingarna

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/4-16 FG- Protokoll 2025-09-18.

§ 36**Protokoll - Hägersten-Älvsjös och Skärholmens
stadsdelsnämnds råd för funktionshinderfrågor, år 2025.****-Anmälningsärende**

SKHLM 2025/5

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan och lägger den till
handlingarna

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till
beslut och hör enhälligt bifall därtill

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/5-17 protokoll 2025-09-10.

§ 37**Protokoll - Skärholmens Pensionärsråd, år 2025.****-Anmälningssärende**

SKHLM 2025/6

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner anmälan och lägger den till handlingarna

Beslutsgång

Ordförande Stephan Guiance (S) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill

Handlingar i ärendet

- SKHLM 2025/6-23 Protokoll 2025-09-18.

**§ 38
Övrigt****Beslut**

Då inga ytterligare frågor förelåg avslutade Stephan Guiance (S) sammanträdet 19.25